

OECD *Multilingual Summaries*

Perspectives on Global Development 2014

Boosting Productivity to Meet the Middle-Income Challenge

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/persp_glob_dev-2014-en

2014 Küresel Kalkınma Perspektifleri

Orta Gelir Sorununa Çözüm Olarak Verimliliği Arttırmak

Türkçe Özet

Birçok orta gelirli ülke, OECD'nin kişi başına düşen gelirlerine yaklaşma yolunda değil. Geçtiğimiz on yılın büyük bölümünde görülen güçlü büyüme, gelişmekte olan ülkelerin küresel ekonomi içindeki payının önemli oranda artmasını sağladı. Ama söz konusu "zenginlik kayması" süreci, bu ülkelerin sonunda OECD'nin ortalama kişi başına düşen gelire yaklaşmasını, bu geliri yakalamasını sağlayacak mı? Etkileyici bir ilerlemeye tanık olunan uzun bir dönemin ardından bazı orta gelirli ülkelerde büyüme oranları yavaşlamaya başladı. Mevcut büyüme oranlarıyla bazı orta gelirli ülkeler, 2050 yılına kadar OECD'nin ortalama gelir düzeyine yaklaşamayacak. Şimdiye kadar Çin'in hızlı büyümesinden başta doğal kaynak ihrac eden ülkeler olmak üzere Çin'in komşuları ve tedarikçileri de faydalanmışlardı. Ama Çin'deki yavaşlama, bu ülkelerin sorununun da derinleşmesine neden oluyor.

Anahtar, verimlilik artışı: Düşük gelirli ekonomi olmaktan çıkma sürecinde verimlilik artışı, işgücünün verimliliği düşük sektörlerden verimliliği yüksek sektörlerle kaymasıyla gerçekleşiyor. Bu kayma, Hindistan ve Endonezya gibi orta gelirli ülkelerde bile önemli bir faktör olmaya devam edebilir. Ama bu süreç yavaşladığında gitgide sektörler içerisindeki verimlilik kazançlarına odaklanmak gerekir. Bu kayma, OECD ülkelerindeki genel verimlilik artışında belirgindir. Doğrudan yabancı yatırımlar aracılığıyla küresel bilgilerden faydalanıp, sermaye malları ve parçaları ithal ederek birçok imalat sektöründe verimliliği arttıran Çin'de de bu süreç belirgin şekilde görülüyor.

Ama verimlilik ancak yavaş bir şekilde artıyor: Sürekli yaklaşabilmek için verimlilik artışının hızlanması gerekiyor. Geçtiğimiz on yıl içerisinde verimlilik artışı, birçok orta gelirli ülkede ekonomik büyümeye ancak marjinal bir katkıda bulundu. Verimlilik konusunda gelişmiş ülkeler ile olan çok büyük farkı önemli oranda azaltmak için de bu oran yetersizdi. Brezilya, Meksika ve Türkiye'de fark daha bile açıldı. Tersine Çin, etkileyici bir verimlilik artışı kaydetti: işgücü verimliliğinde yılda yaklaşık %10, imalat ve hizmet sektörlerinde toplam faktör verimliliğinde %7'den fazla bir verimlilik artışı. Hindistan, geçtiğimiz on yılda toplam faktör verimliliğinde dikkate değer bir artış gerçekleştirdi, ancak gelişmiş ülkelerle arasında hâlâ önemli bir fark bulunuyor.

Büyümenin bazı geleneksel itici güçleri sönümleniyor: Verimliliği arttırmanın özellikle önemli olmasının bir nedeni, birçok orta gelirli ülkenin düşük gelirli ülkelerin genellikle sahip oldukları avantajlara orta gelirli konuma yükseldikçe artık sahip olmamasıdır. Bunlar arasında işçilik maliyetlerinin düşük olması ve yabancı yatırımlar sonucunda ihracat sektörlerinin gelişmesinin itici güç oluşturduğu hızlı büyüme yer alıyor. Dahası, orta gelirli ülkelerdeki nüfus bileşimi büyümeye daha az elverişli bir hal alıyor. Orta gelirli konuma yükselmeyi hızlandıran genellikle ölüm oranlarının doğum oranlarından daha hızlı düşmesiyle çalışma yaşındaki nüfusun arttığı bir demografik değişimdir. Özellikle Güney Asya ve Sahra çölü altında yer alan Afrika gibi bazı bölgeler hâlâ bu demografik avantajdan yararlanma potansiyeline sahip. Ama diğer yerlerde bu demografik avantaj sönümleniyor.

Orta gelirli ekonomiler aşağıdaki şekillerde verimlilik artışı sağlayabilir:

- **Tarım, sanayi ve hizmet alanında sürekli çeşitliliği artırarak daha yüksek katma değerli sektörlere geçilmesi:** Çeşitlilik, özellikle ücret artışlarına tanık olanların yanı sıra doğal kaynakları zengin olan orta gelirli ülkeler için önemlidir.
- **Küresel bilgileri kullanıp iç kapasiteleri geliştirerek yaratıcı yeniliklerin gerçekleştirilmesi:** Daha gelişmiş orta gelirli ülkelerin bile hâlâ teknoloji konusunda kapatmaları gereken önemli bir mesafe var. Küresel ticaret sistemi ile daha iyi bütünleşme ve ticaret, doğrudan yabancı yatırım ve diğer yollarla yabancı bilgilerden faydalanmanın yanı sıra bu ülkelerin aynı zamanda kendi ihtiyaçlarını daha iyi karşılayan ve kendi rekabet avantajlarını yaratan yeni ürün ve süreçler bulma kapasitelerini geliştirmeleri gerekiyor.
- **Ürün, işgücü ve mali piyasalarda reform gerçekleştirilmesi ve beceriler geliştirilmesi:** Birçok orta gelirli ülkede rekabetçi, yenilikçi işletmelerin geliştirilmesi, genellikle yetersiz düzenleme ortamı ve becerilerin yetersizliği nedeniyle kısıtlanıyor.
- **Rekabetçi hizmet sektörlerinin teşvik edilmesi:** Yerli hizmet sektörü, büyüyen orta sınıfların talebini karşılayacak şekilde büyüebilir. Hizmet sektörleri, aynı zamanda imalat sektörünün de rekabet gücünü artırabilir ve bir ihracat geliri kaynağı olabilir.

Ayrıca, büyümenin “eski” itici güçlerinden aşağıdaki şekillerde faydalanmaya da devam edebilirler:

- **İşgücünün verimliliği daha düşük sektörlerden verimliliği daha yüksek sektörlere kaydırılması:** Hindistan, Endonezya, İran ve Malezya gibi birçok orta gelirli ülke, hâlâ tarım, imalat ve hizmet sektörlerinde çalışanların verimliliği daha yüksek sektörlerde geçmelerinden faydalanma potansiyeline sahip.
- **Faktör birikimine dayalı büyümenin meyvelerini tam olarak almak:** Orta gelirli ülkelerin çoğu, hâlâ işgücünü kullanma şeklini geliştirmeye muhtaç olup, beşeri ve fiziki sermaye birikimini daha da arttırabilirler. Ayrıca, üretim faktörlerinin kullanımında verimlilik de arttırılabilir.

Büyümenin faydalarının yaygınlaşmasına aşağıdaki şekillerde çalışabilirler:

- **Fırsat eşitliği sağlanması:** Birçok orta gelirli ülkede yoksulluk hâlâ yaygın ve/ya geçtiğimiz on yılda gelir eşitsizliği arttı. “Orta sınıflar” arasında yaşam standartları ve karar almada söz sahibi olmamaları konusundaki düş kırıklıkları bazı orta gelirli ekonomilerde gerilimler yarattı. Bu sosyal sorunlara eğilerek, daha iyi kamu ürünleri sağlanması, insanların yaşam kalitesinin artırılması, daha çok iş olanakları yaratılması ve ekonomide daha fazla söz sahibi olmalarının sağlanması gerekiyor.
- **Daha adil büyümenin desteklenmesi ve bölgesel eşitsizliklerin azaltılması için etkin bölgesel politikalar geliştirilmesi:** Bunun için bölgesel rekabet avantajlarının belirlenmesi ve kamu hizmetlerinin yoğun nüfuslu yoksul bölgelere öncelik verilerek yerel ihtiyaçlara göre şekillendirilmesi gerekir.
- **Enerji verimliliğinin ve çevresel sürdürülebilirliğin artırılması:** Çeşitlilik artırılarak daha az enerji yoğun sektörlerle geçilmesi ve enerjiyi verimli kullanan teknolojilerin benimsenmesi, enerji fiyatlarındaki dalgalanmalar ile düzenlemeler ve tercihlerdeki değişimlere karşı hassasiyeti azaltacaktır. Ayrıca, başarılı kalkınma stratejileri oluşturulmasında çevresel sürdürülebilirliğe daha fazla dikkat edilmesi gerekir.

Ve kamu yönetimini aşağıdaki şekillerde daha verimli hale getirebilirler:

- **Planların formüle edilmesi ve uygulanmasında kapasitenin geliştirilmesi:** Etkin bir planlama ve uygulama sağlamak için kamu personelinin daha iyi eğitilmesi ve bakanlıklar arasında daha iyi eşgüdüm sağlanması gerekir. Stratejilerde cesur değişiklikler politik olarak zor ve maliyetli olabilir, ancak bu maliyet hiçbir değişiklik yapılmamasından daha azdır. Bu reformların uygulanmasına birçok paydaşın desteğinin kazanılması için etkin iletişim stratejileri ile doğru zamanlama ve sıralama, kritik öneme sahiptir.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2014), *Perspectives on Global Development 2014: Boosting Productivity to Meet the Middle-Income Challenge*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/persp_glob_dev-2014-en